

Emil Lund
Östbo
Gällaryd
sept 1932

3616

Uppf. H. Jansson
Bor. a. H. Erikson.
Född 1865. Gällaryd

talke Medicin.
Jordskera.

Lick ett funktionser, som var
med barn ^{över en gräp}, fick barnet jordskera
Det hotade de på så vis, att de
skar upp en jordtorva en åm lång
o. en fot bred ungefär o. sän
drog barnet under. Sen lade de tor-
van till rätta igen. När den sen
var vuxen ihop med marken, skulle
barnet vara friskt.

Var det vanligt skera skulle
de ta o. späcka en ask - det fanns
en här nere i hagen o. den som
gagnade henne dog för barn trä är
sen. De drog barnet igenom trädet
forts.

Skriv endast på denna sida

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

forts.

3616

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

tre gånger, vid my, ned o. fullvä-
re. Väta träet ihop o. levde, så skuf-
la barnet få leva, dog det, skulle
också barnet dö.

—
Ett annat medel mot skrovan
var, att de tog av rep, som niigon ha-
de hängt sig i, o. skavde av lite på
o. sen värnde vatten o. lade av det
avskavde i vattnet o. gav barnet att
dricka av det. Somma kunde också ta
flisor ur galgar eller filade av bös-
sor eller andra verktyg, som folk ha-
de använt att öda sig med.

värtor.

Den som hade värtor skulle klyta
bort dem. Det skulle man ta ett ta-

forts.

forts

3616

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

gel o. kuyta om värtan o. sin lägga
det under en jordfast sten, som låg
norr om stugan o. sin spolla tre gång
er.

Stolsteget.

Nick de stolsteget gick de till en
klok käring o. sat henne på bord
det med en träpinne. "Jag täljer, jag
täljer, jag täljer bort ditt stolsteget
och så talde hon i träpinnen. Sin
skulle den andra säga likadant efter
o. det upprepades tre gånger o. sin
skulle det vara bra.

Orda bettet.

En sjukdom var 'orda bettet'. Det
fick de genom ett sorts långa mar-
kar, långa som en aln, som låg i
forts

forts

3616

vattnet ^{jorden} el. i vattnet o. en såg dem
knappt, men de händer dess över. En
arm kunde vullna av det så han
blev som en stock. Lomua tänkte bort
det. Min mor hade det, men hon
stack ner fingern i koklets vatten
tre gånger o. det hjälps.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

Doppebrunnen i Flohult.

På gården Flohult, Gällaryds en unge-
fär 10 m. från allmänna keradsvägen Os-
Lauhult (åt söder) o. omkr. 150 m. från socken-
gränsen Gällaryd-Hjälmseryd ligger en offer-
källa, kallad Doppebrunnen (döpa brönnen).
Källan är ren o. klar o. har ett friskt,
kallt vatten. Den rinner aldrig ut. Den av-
rinner först genom ett underjordiskt av-
lopp ett tiotal meter, sedan går detta i da-
gen i en ymnig bäck, som avrinner åt
norr. Källan är numera nästan igenvek-
sen o. täppt av en massa nedfallen träd-
bråte. Den är en mycket djup o. "botten-
lös", varför den ännu inte är plundrad
på offerpenningar.

I min barndom var det rätt många som kom hit, en del från långa härlor att söka bot. Sömliga så långt ifrån att de hade skjuts. Och förs hade det väl varit ännu fler. Se den här brunnen var så känd i flera socknar.

Den enda dagen brunnen besöktes var midsommarafton, se då vid 12-tiden på dagen skulle vattnet ha sin helande förmåga, och då var där i kockar med folk. Någon gick efter min far, för se han var den som skulle doppa dem. Det fick bara vara barn, 1, 2, 3-åringar o. kanske någon enstaka gång ända upp till 5, 6-åringar, aldrig äldre. Och den enda sjukdomen den skulle sökas för var klå. Tre gånger skulle sin bar-
forts.

3616

forts.

men doppas helt o. hållet. Något av-
med övernatuligt eller några ceremonier
och jag aldrig har förekommit där
Kunnet har jag aldrig hört att den har
besökts o. den sista som var där, var
för ungef. 30 år sen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Småländ
Gällaryds m.
Örtöhd

3616

uppt. E. A. Johansson

1932

mus. as FC. Eriksson
Juli 1965: Gällaryd

Midnattsdag

På midnattsdagen hade de för
sig att dagen var särskilt stark. Som-
ma var det som låg på knä o.
sån böjde sig baklänges o. tog med
mummen ett par grässtrån med daggen.
Den gav de sju åt kor, som inte dröpte

Midnattsdagen

Och sen tog de första daggen till jäst,
det breddes ut stora skycken, som dagen
föll på. Sen bakades den sammalen med
mjöl till jäst o. den jästas drygades sen ut
så den räkte för hela året.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Talensätt o. ordstav.

Eurakhet ges styrka.

'kå' nytt o. nallagammalt.

Da' a' kist o. hålla se' te' spöten
o. storska', som kuringa sa'

Da' drar som krämpen drar gäsgårin